

NACKA
KOMMUN

GRAVFÄLT FRÅN YNGRE JÄRNÅLDER

ca 550-1050 e Kr, vid Rensättra (Raä-nr Boo 5:1)

Järnåldersgravfältet består av 4 högar och 6 runda platta stensättningar. Tre av högarna har en grop i mitten. Gropen kan bero på plundring eller på att organiskt material i gravgömmen sjunkit ihop. Gravfältet hörde troligtvis till Rensättra gård som låg på andra sidan av den äng som finns norr om gravarna. I förhistorisk tid var seden att begrava de döda vid gården.

Rensättra gård nämns första gången i skriftliga källor 1462 som Regensäter. Ort-namn som slutar på – säter/sätra förekommer på flera håll i Nacka/Värmdöområdet, till exempel Klisättra, Fisksättra, Rensättra och Marsättra. Säter är ett äldre ord för utmarksäng, en avsides belägen slätteräng där man hämtade foder till djuren. Kanske var Rensättra en av Boo gårds utmarksängar som så småningom bebyggdes med en gård som fick namnet Rensättra. Ytterligare ett gravfält ligger närmare platsen där gården låg. Mellan gravfälten finns en äng som, närmast Sagsjön, var en havsvik under järnåldern. Då var Sagsjön ett seglingsbart sund mellan Baggensfjärden och Höggarnsfjärden.

Läget vid en farled med närhet till odlingsbara marker bör ha varit en bidragande orsak till att platsen bebyggdes. Gravar på sätrar behöver dock inte alltid betyda att det funnits bebyggelse här redan under förhistorisk tid. Gravarna kanske bara skulle markera en gårds äganderätt till utmarksängen (sätern). I detta fall kan det ha varit Boo gård som ville visa sin rätt till marken. Men läget och antalet gravar gör det dock troligt att det verkligen har funnits en gård här redan på 900-talet.

NORRA GRAVFÄLTET

Det norra gravfältet, närmast Rensättra gårdstomt, har varit föremål för arkeologiska undersökningar. En grav innehöll en glaspärla, nitfragment och kamfragment av ben. Gravkärlet innehöll brända ben från en vuxen människa samt ben från en häst och en större hund. Graven har daterats till 900-talet e Kr, det vill säga vikingatid. Under förkristen tid brändes oftast den döde på bål. Kanske trodde man att själen då lättare skulle frigöra sig från kroppen och söka sig till dödsriket. Personliga tillhörigheter kunde få följa med.

Gravhög med "plundringsgrop" i mitten.